

23. březen 2016

Robert Kildwarby

a jeho výklad predstavivosti

PhDr. Jozef Matula, Ph.D.

(Filozofická fakulta UP v Olomouci)

středa 13:15-14:45 místo KB 2.18

Abstrakt:

Prednáška sa venuje chápaniu poznania a predovšetkým otázke predstavivosti v diele Roberta Kildwarbyho (1200-1279). Kildwarby napísal spis *De spiritu fantastico* (cca 1250), ktorý je pravdepodobne jediným tematicky zameraným spisom v stredoveku, ktorý sa venuje predstavivosti na pozadí dvoch tradícií: augustiniánskej a aristotelskej. Robert Kildwarby sa pokúsil spojiť augustiniánsky akcent na kontemplatívny aspekt mentálnych obrazov s aristotelským dôrazom na zmyslový charakter obrazov. Spojenie dvoch základných pozícií viedlo Kildwarbyho k stanovisku, že je potreba rozlíšiť zmyslový a intelektuálny základ obrazov. Intelekt dokáže za pomoci predstavivosti vytvárať predstavy (napr. dokonalé geometrické predmety), ktoré získavame z činnosti intelektu ako „odlesk“ intelligibilnej veci, ktorá sa zjavuje v predstavivosti. Pre Kildwarbyho je pravé poznanie odmietnutím akýchkoľvek predstav, ktoré nie sú cieľom poznania, ale iba jeho sprievodcom alebo vodítkom k vyššiemu poznaniu. Kildwardbyho rozbor anatomickej lokalizácie vnútorných zmyslov ukazuje, že predstavivosť je nielen dôležitá v kontexte procesov poznania ako prostredník medzi sférou vonkajších zmyslov a intelektu, ale taktiež v oblasti citovosti a konania.

Literatura:

José Filipe Silva, „Robert Kilwardby“, in Edward N. Zalta (ed.), *Stanford Encyclopedia of Philosophy* (Fall 2014 Edition).

